



وزارت جهاد کشاورزی

آیین نامه و دستورالعمل های اجرایی نظام نوین ترویج کشاورزی



شهریور ماه ۱۳۹۵

در بیشتر کشورهای جهان نقش تعیین کننده‌ای برای تحقیق، آموزش و ترویج کشاورزی به عنوان سه مولفه اصلی توسعه پایدار و تامین امنیت غذایی قایل می‌شوند و به همین جهت مدیریت این سه مؤلفه را از وظایف اصلی وزارت جهاد کشاورزی به شمار می‌آورند. بر این اساس وجود نظام‌های تحقیقاتی، آموزشی و ترویجی کارآمد برای بخش کشاورزی که تضمین کننده یکپارچگی، تعامل و انسجام مؤثر این سه مؤلفه باشد، ضرورتی اجتناب ناپذیر برای دستیابی به اهداف توسعه در بخش کشاورزی خواهد بود.

در راستای اهداف فوق و به منظور افزایش ضریب نفوذ دانش در واحدهای تولیدی، بهره‌گیری از ظرفیت بخش دولتی و غیردولتی در انجام امور اجرایی و عملیاتی ترویج، استقرار نظام مدیریت دانش در پهنه‌های تولیدی و افزایش کارایی و اثربخشی مروجان مسئول پهنه-ها در عرصه‌های تولیدی، با رویکرد مساله‌یابی و مبادله دانش و اطلاعات بین مراکز تولید کننده دانش و بهره‌برداران و دیگر ذینفعان بخش کشاورزی بر اساس نیازهای عرصه و با بهره‌گیری از رویکرد ترویج تکثرگرا، طرح نظام نوین ترویج کشاورزی طی نامه شماره ۰۲۰/۱۷۸۳۹، تاریخ ۹۴/۶/۱۱ توسط وزیر محترم وزارت جهاد کشاورزی جناب آقای مهندس حجتی به چهار استان؛ آذربایجان شرقی، اردبیل، کرمانشاه و گلستان ابلاغ گردید. در ادامه هشت استان؛ آذربایجان غربی، خراسان رضوی، زنجان، قزوین، کرمان، گلستان، گیلان و مازندران نیز بصورت داوطلبانه به این مجموعه اضافه شدند.

نظام نوین بصورت پایلوت در ۱۲ استان طی یک سال اجرایی شد و بر اساس بازخورد پایلوت‌ها، نکات لازم در دستورالعمل‌ها اصلاح شد، طرح نظام نوین ترویج مشتمل بر یک آئین‌نامه و سه دستورالعمل اصلی و تعداد پنج دستورالعمل دیگر است، که آئین‌نامه و دستورالعمل‌های اصلی به شرح زیر ابلاغ می‌شود.

آیین‌نامه نظام نوین ترویج کشاورزی

بنا به پیشنهاد سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و معاونت توسعه مدیریت منابع انسانی و به منظور افزایش ضریب پوشش فعالیت‌های ترویجی، توسعه دانش فنی و یافته‌های تحقیقاتی در واحدهای تولیدی بخش کشاورزی، آیین‌نامه نظام نوین ترویج کشاورزی کشور مصوب شورای سیاست‌گذاری ترویج مورخ ۱۳۹۴/۳/۴ برای اجرا ابلاغ می‌شود.

ماده ۱: نظام نوین ترویج کشاورزی، مجموعه‌ای از سازوکارهای سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، اجرایی و نظارتی است که با هدف ارتقا و توسعه دانش و روزآمد کردن مهارت‌های شغلی بهره‌برداران و ارتقای بهره‌وری در تولید و خدمات بخش کشاورزی، طراحی شده است. با این رویکرد امور حاکمیتی شامل؛ سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت توسط وزارت جهاد کشاورزی و سازمان‌های وابسته و تابعه و فعالیت‌های قابل واگذاری توسط بخش‌های غیردولتی انجام خواهد شد.

ماده ۲: نظام نوین ترویج کشاورزی مبتنی بر اصول زیر است:

الف - جامعیت و انسجام در سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، نظارت و تکرر در اجرای فعالیت‌های کشاورزی با بهره‌گیری از رویکرد ترویج تکررگرا^۱ در راستای مساله یابی، پاسخگویی و تأمین نیازهای فنی و تخصصی بهره‌برداران و تولیدکنندگان.

ب - استقرار مدیریت دانش در بخش کشاورزی به منظور دسترسی ذینفعان به دانش فنی و یافته‌های تحقیقاتی.

ج - پهنه‌بندی عرصه‌های تولیدی بر اساس شاخص‌های فنی و جمعیتی و واگذاری مسئولیت پهنه‌های تولیدی به کارشناسان مستقر در حوزه دهستان با عنوان مروج مسئول پهنه.

د - مشارکت، تعامل، بکارگیری ظرفیت‌ها و امکانات زیربخش‌های اجرایی در تمامی مراحل (از تعیین نیاز حوزه‌های شغلی بخش کشاورزی تا طراحی و اجرای فعالیت‌های ترویجی) و واگذاری فعالیت‌های قابل واگذاری هر پهنه به بخش غیردولتی.

ه - مشارکت، تعامل، بکارگیری ظرفیت‌ها و امکانات بخش‌های تحقیقاتی و بهره‌گیری از ظرفیت محققان به عنوان محققان معین مراکز دهستان و محققان مدعو.

ماده ۳: ذینفعان نظام نوین ترویج شامل کلیه واحدهای تولیدی پهنه تحت پوشش کارشناسان مستقر در حوزه دهستان (به جز واحدهای تولیدی، صنعتی کشاورزی دارای نیروی متخصص) و کارشناسان بخش دولتی و غیردولتی فعال در عرصه‌های تولیدی می‌باشند.

^۱ - در ترویج تکررگرا، به منظور افزایش پوشش خدمات ترویجی و ارائه خدمات متنوع، خدمات ترویجی توسط بخش‌های مختلفی از جمله شرکت‌های مشاوره‌ای تجاری و کشاورزی؛ نمایندگان بخش خصوصی، سازمان‌های کشاورزان و تعاونی‌ها، سازمان‌های غیردولتی بین‌المللی، بخش دولتی، تولیدکنندگان ادوات و نهاده‌ها با هم کار می‌کنند.

تبصره ۱- واحدهای تولیدی، صنعتی دارای نیروی متخصص در صورت تمایل و به درخواست خودشان می‌توانند مشمول این دستورالعمل گردند، همچنین واحدهای تولیدی، صنعتی و پیشرو در صورت تمایل می‌توانند به عنوان عناصر شبکه ترویج در انتقال و انتشار دانش فنی به ترویج کمک کنند.

ماده ۴: مأموریت و اهداف نظام نوین ترویج کشاورزی عبارت است از: بهره‌گیری از ظرفیت ساختاری مراکز جهاد کشاورزی، بکارگیری ظرفیت‌های بخش غیردولتی در انجام امور اجرایی و عملیاتی ترویج، استقرار نظام مدیریت دانش، پهنه‌بندی عرصه‌های تولیدی برای استقرار کارشناسان به منظور توانمندسازی منابع انسانی بخش کشاورزی و افزایش کارآیی و اثربخشی آنان در عرصه‌های تولیدی، با رویکرد مساله‌یابی و مبادله دانش و اطلاعات بین مراکز تولید کننده دانش و بهره‌برداران و دیگر ذینفعان بخش کشاورز بر اساس نیازهای عرصه و با بهره‌گیری از رویکرد ترویج تکثرگرا.

ماده ۵: به منظور هماهنگی در انجام فعالیت‌های ترویجی، شورای عالی سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی ترویج با ترکیب اعضای اصلی زیر تشکیل می‌شود:

- ✓ ۱- وزیر جهاد کشاورزی (رئیس شورا)
- ✓ ۲- معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی (دبیر شورا)
- ✓ ۳- معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی
- ✓ ۴- معاون توسعه مدیریت و منابع انسانی
- ✓ ۵- معاون امور زراعت
- ✓ ۶- معاون امور باغبانی
- ✓ ۷- قائم‌مقام (معاون) وزیر در امور بازرگانی و صنایع کشاورزی
- ✓ ۸- معاون امور تولیدات دامی
- ✓ ۹- معاون آب و خاک
- ✓ ۱۱- رئیس سازمان مرکزی تعاون روستایی
- ✓ ۱۲- معاون ترویج سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
- ✓ ۱۲، ۱۳- دو نفر متخصص ترویج به پیشنهاد معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و تأیید وزیر
- ✓ ۱۳، ۱۴، ۱۵- سه نفر از روسای سازمان‌های جهاد کشاورزی استان به پیشنهاد معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و تأیید وزیر

تبصره ۱- از روسای سازمان‌ها و مراکز زیر نیز حسب موضوع مرتبط با بخش برای شرکت در جلسه دعوت به عمل می‌آید:

سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری، سازمان شیلات، سازمان دامپزشکی، سازمان حفظ نباتات، سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی، سازمان نظام دامپزشکی، سازمان امور اراضی، موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی، انجمن علمی ترویج و آموزش کشاورزی ایران، نماینده سازمان‌ها و تشکل‌های غیردولتی مرتبط.

ماده ۶: وظایف شورا

- ✓ تعیین سیاست‌ها و اولویت‌های ملی در حوزه ترویج کشاورزی
- ✓ تصمیم‌گیری در خصوص نحوه تأمین منابع مالی و تخصیص آن به مراجع، نهادها و طرح‌ها و پروژه‌ها.

- ✓ اعمال نظارت بر حسن اجرای نظام نوین ترویج و مصرف صحیح منابع متناسب با جهت‌گیری‌ها، سیاست‌ها و اولویت‌های تعیین شده.
- ✓ اتخاذ تدابیر لازم به منظور هماهنگی بین مجموعه نهادها و مراجع فعال در زمینه ترویج کشاورزی اعم از بخش‌های دولتی و غیردولتی.
- ✓ کمک به مجموعه اشخاص حقیقی و حقوقی فعال در زمینه ترویج کشاورزی در طول زنجیره ارزش تولیدات کشاورزی در راستای ایجاد و تحکیم ارتباط آنها با هم و فراهم نمودن زمینه هم‌افزایی و همکاری هر چه بیشتر.
- ✓ زمینه‌سازی توسعه و ارتقاء سطح خدمات موردنیاز نظام ترویج از طریق توانمندسازی و بکارگیری بخش غیردولتی توانمند و کارآمد.
- ✓ ارزیابی آثار سیاست‌ها و برنامه‌های اجراء شده و سنجش اثربخشی فعالیت‌ها در نظام ترویج کشاورزی در سراسر کشور و در همه بخش‌های مرتبط.

ماده ۷: دبیرخانه شورا در محل سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی مستقر بوده و آن سازمان مسئول پیگیری مصوبات شورا خواهد بود.

ماده ۸: سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی موظف است نسبت به نظارت، هدایت و راهبری در اجرای این آئین‌نامه و دستورالعمل‌های پیوست آن شامل؛ نظام مدیریت دانش، پهنه‌بندی عرصه‌های تولیدی و تدوین دستورالعمل پشتیبانی و ساماندهی مراکز جهاد کشاورزی دهستان با همکاری معاونت‌های ستادی اقدام نماید.

ماده ۹: سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی به عنوان متولی اصلی ترویج کشاورزی مکلف است نسبت به تدوین برنامه‌های ترویجی، تعیین شیوه‌ها و استانداردهای ترویجی و سنجش اثربخشی و ارزیابی فعالیت‌ها اقدام نماید.

ماده ۱۰: سازمان موظف است بر اساس سیاست‌ها، برنامه‌ها، الگوها و روش‌های ویژه و تخصصی ترویجی، با همکاری معاونت‌های تخصصی و سازمان‌های وابسته به وزارت جهاد کشاورزی نسبت به تدوین «پیوست‌های ترویجی» برای کلیه طرح‌ها و برنامه‌های آنان اقدام نماید و بر این اساس کلیه معاونت‌های تخصصی و سازمان‌های وابسته مکلفند ضمن ملحوظ نمودن پیوست مذکور برای تمامی طرح‌ها و پروژه‌های خود نسبت به تأمین اعتبار آن اقدام کنند.

تبصره ۱: مسئولیت نظارت بر اجرای پیوست ترویجی در سطح ملی به عهده سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی با هماهنگی زیربخش مربوطه و در سطح استانی به عهده رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان خواهد بود.

ماده ۱۱: روسای سازمان‌های جهاد کشاورزی استان‌ها موظفند قبل از اجرای هر گونه برنامه ترویجی، برنامه‌های عملیاتی سالانه خود در حوزه ترویج را به تائید سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی برسانند.

ماده ۱۲: روسای سازمان‌های جهاد کشاورزی استان‌ها موظفند پروژه‌های ترویجی که بین واحدهای مختلف سازمان انسجام ایجاد می‌کنند (سایت الگویی، کانون یادگیری، مدرسه در مزرعه و مدیریت مشارکتی جامع محصول) را در اولویت کاری خود قرار داده و نیروها و اعتبارات سازمان را در این مسیر هدایت نمایند.

ماده ۱۳: انتصاب مدیران هماهنگی ترویج استان‌ها با هماهنگی رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی انجام پذیرد.

ماده ۱۴: کارشناسان بخش‌های تخصصی (بهبود تولیدات گیاهی، بهبود تولیدات دامی، فنی و زیربنایی، امور اراضی و ...) در سطح استان به عنوان کارشناس معین و در سطح شهرستان به عنوان کارشناس تخصصی موضوعی (Subject Matter Specialists) محسوب شده و به عنوان اعضای شبکه ترویج و مدیریت دانش و اطلاعات کشاورزی، مکلف به انجام وظایف محوله می‌باشند.

ماده ۱۵: روسای سازمان‌های جهاد کشاورزی استان‌ها مکلفند بر اساس دستورالعمل‌های پیوست، مراکز جهاد کشاورزی دهستان‌ها را بر اساس پهنه‌های تولیدی به عنوان حلقه ارتباط با بهره‌برداران بخش کشاورزی ساماندهی و مهندسی نمایند. در این خصوص مروج مسئول پهنه در اجرای مأموریت‌های خود در پهنه تولیدی موظف است از کلیه ظرفیت‌ها و توان تشکل‌های تولیدی، تعاونی‌ها، شرکت‌های خدمات فنی و مشاوره‌ای، کلینیک‌های گیاهپزشکی، تسهیلاتگران و مددکاران ترویجی و ... در قالب رویکرد ترویج تکثرگرا بهره‌گیری نموده و این ظرفیت‌ها را مدیریت نماید.

تبصره ۱: ارائه خدمات فنی، مشاوره‌ای و مهندسی به تولیدکنندگان و بهره‌برداران بخش کشاورزی که با استفاده از ظرفیت‌های موجود در بخش غیردولتی انجام می‌گیرد بر مبنای قراردادهای مبتنی بر عملکرد و افزایش تولید بین کشاورزان و ارائه دهندگان خدمات فنی، مهندسی و مشاوره‌ای و با نظارت کارشناسان مسئول هر پهنه انجام خواهد گرفت. بر این اساس سازمان موظف است حسب مورد با همکاری سازمان نظام مهندسی کشاورزی و سازمان نظام دامپزشکی و سایر نهادهای ذیربط، چارچوب‌ها و ترتیبات مربوط به روابط قراردادی مذکور را تنظیم نموده و ابلاغ نماید.

ماده ۱۶: معاونت اقتصادی و برنامه‌ریزی موظف است اقدام لازم را به منظور تأمین اعتبارات و منابع مالی مورد نیاز برای اجرای این آیین‌نامه و دستورالعمل‌های پیوست را به عمل آورد.

ماده ۱۷: معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی مکلف است نسبت به تأمین نیروی انسانی و تجهیزات و امکانات مورد نیاز این برنامه، باز مهندسی توزیع مکانی مراکز جهاد کشاورزی دهستان و نیروهای مستقر در این مراکز اقدام نمایند.

دستورالعمل نظام جامع مدیریت دانش کشاورزی

در راستای اجرای بند ج ماده ۲۲ قانون افزایش بهره‌وری مبنی بر راه‌اندازی نظام مدیریت دانش در بخش کشاورزی و همچنین انتقال مناسب و اثربخش یافته‌های تحقیقاتی و دانش فنی و نظر به اهمیت و ضرورت استقرار مدیریت جامع دانش در بخش کشاورزی به صورت یکپارچه و منسجم، دستورالعمل نظام جامع مدیریت دانش کشاورزی ابلاغ می‌گردد.

ماده ۱: تعاریف و اختصارات: واژه‌ها و اصطلاحات بکار برده شده در این دستورالعمل به صورت زیر تعریف شده‌اند:

شبکه دانش: شبکه‌ای شامل اجتماعات انسانی و سازمانی است که فرآیندهای مدیریت دانش را (اعم از خلق، ذخیره‌سازی، تغییر، بازیابی، به اشتراک‌گذاری و انتقال انواع مختلف دانش) در سطوح مختلف (افراد، گروه‌ها و سازمان‌ها) و حوزه‌های گوناگون سازمانی به منظور افزایش بهره‌وری در بخش و ایجاد ارزش امکان‌پذیر می‌سازد.

مدیریت دانش: مدیریت دانش فرایند تولید، جمع‌آوری، ذخیره‌سازی، پردازش و توزیع دانش مفید حوزه کشاورزی در شکلی مناسب برای ارائه به کلیه افراد نیازمند آن در هر نقطه و هر زمان در وزارت و بخش کشاورزی می‌باشد.

نقشه دانش: مجموعه خبرگان سازمان را بر اساس زمینه‌های مرتبط مانند حوزه تخصصی آنان پیکربندی می‌کند. نقشه‌های دانش مشخص می‌کند، که کجا می‌توان شخصی را یافت که دانش مورد نیاز را در یک موضوع مشخص داشته باشد.

دبیرخانه: واحد اجرایی و پشتیبانی فنی مربوط به شبکه دانش مستقر در سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج می‌باشد.

راهبر سیستم: مسئول فنی و کارشناس مورد تایید جهت مدیریت، راهبری و نگهداری سیستم مدیریت دانش می‌باشد.

دانشگران: افرادی که توان ثبت و افزودن دانش به شبکه را داشته باشند، که شامل؛ کارشناسان بخش‌های تحقیقاتی و اجرایی وزارت جهاد کشاورزی، کشاورزان خبره و پیشرو می‌باشند.

خبرگان: افراد یا موسساتی که توان تایید دانش ثبت شده و بارگذاری آن را روی شبکه دارند، که شامل بخش‌های تحقیقاتی و محققان دارای ادمنین محتوایی است.

ادمنین فنی: قابلیت ورود به شبکه و ایجاد یوزرنیم و اکانت برای کاربران سیستم است.

ادمنین محتوایی: قابلیت ورود به شبکه و بارگذاری محتوا در حوزه تخصصی تعریف شده است.

سوپر ادمنین: توان ورود به شبکه و دسترسی به تمامی حوزه‌های شبکه مدیریت دانش را دارد.

واحدهای سازمانی: معاونت‌ها، دفاتر و ادارات کل مستقل حوزه ستادی، سازمان‌ها، شرکت‌ها و موسسات وابسته، در سطوح استانی و دهستانی که به شبکه دانش متصل بوده و از آن استفاده می‌کنند.

بهره‌بردار: کلیه کشاورزان و کارشناسان بخش دولتی و غیردولتی که شرایط سخت‌افزاری لازم برای بهره‌برداری از شبکه دانش را داشته و از آن بهره‌گیری می‌کنند.

سازمان: منظور سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی است.

ماده ۲: به منظور اعمال مدیریت واحد و یکپارچه در حوزه تولید، انتقال و کاربردی کردن دانش در وزارت جهاد کشاورزی، شبکه مدیریت دانش توسط سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج، تدوین و راه‌اندازی شده، به گونه‌ای که کلیه واحدهای وزارت جهاد کشاورزی تا سطح دهستان به این نظام دسترسی داشته باشند.

تبصره ۱: دانش در مدیریت واحد و یکپارچه شامل؛ یافته‌های پژوهشی، دانش تجربی و فنی، دانش بومی، مقالات، کتاب، اختراع و اکتشاف، متون علمی، اطلاعات عرصه‌ها، هواشناسی، منابع آبی، اطلاعات بخش‌های اجرایی و ... می‌باشد.

تبصره ۲: دامنه شمول شبکه مدیریت دانش به تمامی کارشناسان، محققان، بهره‌برداران و تولیدکنندگان بخش کشاورزی، شرکت‌های خصوصی، تولیدکنندگان ادوات و نهاده‌ها، دانشگاه‌ها و مبادی بین‌المللی در سراسر کشور تسری خواهد یافت.

ماده ۳: سازمان مکلف است به منظور پیاده‌سازی مدیریت دانش در سه حوزه فرهنگ‌سازی، ساختارسازی و تدوین و راه‌اندازی نرم‌افزار با همکاری مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات وزارت ظرف مدت سه سال به شرح ذیل اقدام نماید.

الف) حوزه اول - فرهنگ‌سازی: سازمان در این حوزه موارد زیر را طی مدت ۶ ماه طی می‌نماید.

۱. کارگاه‌های آموزشی آشنائی با مدیریت دانش توسط دفتر آموزش کارکنان با هماهنگی معاونت مدیریت توسعه و منابع انسانی، برای کلیه کارکنان عضو شبکه دانش و اطلاعات.

۲. تدوین بیانیه دانش (تعهدنامه‌ای به امضاء رئیس سازمان برای ایجاد ساختارها و اعلام رسمی حمایت‌های مالی و معنوی ایشان از شبکه مدیریت دانش).

۳. تدوین نشریه‌ها و پوسترهای آموزشی و اطلاع‌رسانی مرتبط با شبکه مدیریت دانش، برای پوشش کلیه کاربران شبکه.

ب) حوزه دوم - حوزه ساختارسازی: سازمان در این حوزه باید موارد زیر را در مدت ۶ ماه انجام دهد.

۱) تعیین تیم مدیریت دانش و راهبر سیستم: که وظیفه فرهنگ‌سازی، پیاده‌سازی و اجرای فرآیندهای مدیریت دانش را عهده‌دار می‌باشد.

۲) تدوین آیین‌نامه‌های دانشی: مجموعه‌ای از قوانین و مقررات و دستورالعمل‌ها که به منظور جاری‌سازی مدیریت دانش در وزارت و حمایت از دانشگران و فعالیت‌های دانشی تهیه و تدوین می‌شوند.

۳) اندازه‌گیری: شامل فرآیندهای ممیزی اولیه به منظور شناخت نقاط ضعف و قوت، فرصت‌ها و تهدیدها و پتانسیل‌های موجود برای شروع پیاده‌سازی مدیریت دانش و ممیزی‌های ادواری است.

ج) حوزه سوم - در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات، دانش و تجربیات کسب شده، اخذ شده و یا مستند شده، درس‌های آموخته، دانش‌های آشکار و مستندات پس از ایجاد در سامانه مدیریت دانش باید در یک مخزن ذخیره دانشی به طور منظم و با قابلیت دسترسی آسان دسته‌بندی و نگهداری گردند.

ج-۱) سازمان مکلف است شبکه مدیریت دانش را در سطح وزارت طی مدت دو سال با همکاری مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات وزارت تدوین و راه‌اندازی نماید. نرم‌افزار مدیریت دانش که برقرار کننده شبکه دانش در وزارت می‌باشد، باید قابلیت‌های زیر را داشته باشد:

۱. امکان ورود و ثبت نام دانشگران در نرم‌افزار و تعریف و ایجاد پروفایل شخصی.

۲. امکان ورود دانش توسط شخص دانشگر.

۳. شناسائی نوع دانش و ارسال آن به خبرگان (موسسات تحقیقاتی) از پیش تعریف شده جهت ارزیابی.

۴. سامانه امتیازدهی توسط خبرگان (موسسات تحقیقاتی) و پاداش دهی و محاسبات مربوطه.
۵. دانش ورودی پس از ارزیابی توسط کارشناسان و اخذ نمره و رتبه در فیلد دانشی مشخص و مربوطه که از پیش تعیین شده قرار می‌گیرد.
۶. امکان جستجوی دانش به صورت موضوعی و در فیلدهای تخصصی.
۷. سامانه نقشه دانش نشانگر فیلدهای دانشی و خبرگان شناخته شده در هر فیلد و دانشگران (کاربران نرم‌افزار) و نحوه ارتباط با ایشان است.
۸. سامانه گزارش‌دهی مدیران.
۹. سامانه ارزیابی و دسته‌بندی دانش‌های ورودی از نظر میزان استفاده و...

ماده ۴: هزینه مربوط به تدوین، راه‌اندازی و نگهداری از نرم افزار سیستم مدیریت جامع دانش توسط سازمان پرداخت خواهد شد و کلیه معاونت‌ها، سازمان‌ها، شرکت‌ها و موسسات وابسته و تابعه وزارت جهاد کشاورزی، موظفند نسبت به تجهیز زیرساخت لازم برای بهره‌گیری از این شبکه به عنوان کاربران اقدام نمایند.

ماده ۵: هر یک از واحدهای سازمانی پس از دریافت این دستورالعمل موظفند وضعیت امکانات سخت افزار، شبکه‌افزار و مدیر فنی شبکه دانش (دارای مهارت در کاربری شبکه و صدور یوزرنیم- اکانت برای همکاران) و نیروی انسانی واجد شرایط اتصال به شبکه دانش و اطلاعات خود را به همراه تخصص مربوطه جهت انجام بررسی‌های لازم به دبیرخانه ارسال نمایند.

تبصره ۱- در سازمان فردی به عنوان راهبر سیستم مشخص شده که دارای سوپر ادمنین فنی و محتوایی خواهد بود، این فرد توان نظارت بر کلیه کاربران و دانشگران را خواهد داشت.

تبصره ۲: در هر معاونت یا سازمان وابسته و تابعه یک فرد به عنوان مدیر فنی، ادمنین فنی دریافت نموده و بقیه کارشناسان توسط این فرد، یوزرنیم- اکانت دریافت خواهند کرد.

تبصره ۳- موسسات تحقیقاتی یک ادمنین فنی و یک ادمنین محتوایی دریافت نموده تا بتواند اطلاعات را بارگذاری و یوزرنیم- اکانت به همکاران تحقیقاتی بدهند.

تبصره ۴- در استان یک ادمنین فنی به سازمان و یک ادمنین محتوایی به مرکز آموزش و تحقیقات داده می‌شود.

ماده ۶: کلیه بهره‌برداران و تولیدکنندگان بخش توان دسترسی، جستجوی اطلاعات و دانش و همچنین طرح مسایل و مشکلات خود را خواهند داشت و می‌توانند با ورود به سایت تقاضای یوزرنیم- اکانت نمایند، که پس از بررسی توسط مدیر فنی استان یوزرنیم و اکانت دریافت می‌نمایند.

تبصره ۱- برای کشاورزان امکان ثبت دانش بومی و تجارب موفق در شبکه پیش‌بینی شده است، که دانش و تجارب ثبت شده پس از تأیید توسط تحقیقات در شبکه بارگذاری شده تا مورد استفاده دیگران قرار گیرد.

ماده ۷: ستادی متشکل از سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج با همکاری مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات وزارت، وظیفه، هدایت، حمایت، آموزش توجیهی، مشاوره فنی و نظارت بر حسن اجرای پروژه شبکه مدیریت دانش را در سطح وزارت بر عهده خواهد داشت.

ماده ۸: روسای سازمان‌های جهاد کشاورزی استان موظفند امکانات و تجهیزات لازم برای اتصال تمامی کارشناسان، مخصوصاً مروجان مسئول پهنه- های تولیدی را به نظام مدیریت دانش فراهم نمایند.

ماده ۹: این دستورالعمل در ۹ ماده و ۷ تبصره تدوین و از تاریخ ابلاغ لازم الاجراء است.

دستورالعمل جامع پهنه‌بندی عرصه‌های تولیدی در کشاورزی

در راستای استقرار و تثبیت نظام نوین ترویج و به منظور اجرای مناسب و مطلوب فعالیت‌های ترویجی و در جهت ارتقاء و توسعه کمی و کیفی منابع انسانی شاغل در بخش کشاورزی و با تأکید بر گسترش کشاورزی دانش‌بنیان و تقویت رفتار حرفه‌ای بهره‌برداران و در جهت ایجاد وحدت رویه در تعیین مروجان مسئول پهنه‌های تولیدی در کشور، «دستورالعمل جامع پهنه‌بندی عرصه‌های تولیدی در کشاورزی» که از این پس به اختصار «دستورالعمل» گفته می‌شود؛ به شرح ذیل ابلاغ می‌گردد:

ماده ۱: تعاریف و اختصارات: در این دستورالعمل، واژه‌ها و اصطلاحات در معانی و تعاریف زیر به کار رفته است:

- پهنه‌بندی: فرایند تعیین محدوده جغرافیایی فعالیت (حدود و ثغور فعالیت) یک کارشناس در حوزه روستا یا دهستان بر اساس شاخص‌های تعیین شده در این دستورالعمل، که زمینه لازم برای فعالیت این کارشناس را بر اساس سیاست‌ها، راهبردها، تکالیف و وظایف مربوطه فراهم نماید و منجر به افزایش توانمندی و کارآیی تولیدکنندگان و بهره‌برداران بخش کشاورزی و ارتقاء بهره‌وری در سطح عرصه‌های تولیدی بخش کشاورزی شود.

- مروج مسئول پهنه: فردی است که نقش نظارت عملیاتی بر کلیه عملیات اجرایی و ترویجی را بعهده داشته و ضمن راهبری و نظارت بر بخش غیردولتی، مسئولیت برقراری ارتباط با همه بهره‌برداران و تولیدکنندگان پهنه تحت مسئولیت خود و ایجاد ارتباط با شبکه دانش و اطلاعات کشاورزی در جهت رفع مشکلات علمی و فنی کشاورزان و اجرای سیاست‌ها و برنامه‌های استراتژیک و راهبردی بخش کشاورزی را بعهده دارد.

- مراکز: منظور مراکز جهاد کشاورزی دهستان است، که آخرین سطح تشکیلاتی وزارت متبوع در سطح استانی می‌باشد.

- شاخص‌های پهنه‌بندی: مجموعه معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حوزه فعالیت کارشناس مسئول در سطح دهستان و یا روستا.

- سازمان: سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

ماده ۲: شاخص‌های پهنه‌بندی: اصلی‌ترین و عمومی‌ترین شاخص نسبت سطح واحدهای تولیدی بر تعداد کارشناس موجود در حوزه دهستان است، به نحوی که مشخص شود هر کارشناس بطور متوسط چه سطحی از حوزه دهستان را پوشش خواهد داد، پس از شاخص وسعت، تعداد بهره‌برداران باید به عنوان موثرترین شاخص مورد بررسی قرار گیرد تا تعداد تماس‌ها با مروجان پهنه در سطح معقولی باشد. اما به منظور استفاده متوازن از ظرفیت شبکه دولتی و غیردولتی ترویج (سربازان سازندگی، شرکت‌های خدمات مشاوره‌ای فنی و مهندسی کشاورزی، مددکاران ترویجی و تسهیلگران روستایی و ...) و پوشش متعادل متناسب با زمینه فعالیت در تعیین پهنه، ضروری است که علاوه بر شاخص‌های فوق، شاخص‌هایی چون: تنوع محصولات تولیدی؛ فاصله و وضعیت راه‌های ارتباطی؛ سطح زیر کشت آبی؛ سطح زیر کشت دیم؛ سطح و نوع مراتع قابل بهره‌برداری؛ مساحت گلخانه‌ها؛ تعداد واحدهای دامی؛ تعداد واحدهای پرورش طیور؛ تعداد واحد تولید آبزیان؛ نوع اقلیم منطقه و نیز مورد توجه قرار گیرند.

ماده ۳: سازمان‌های جهاد کشاورزی استان موظفند ظرف مدت ۳ ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل، بر اساس مواد آن نسبت به تعیین پهنه‌های تولیدی اراضی کشاورزی حوزه مدیریتی خود اقدام و گزارش مربوطه را به سازمان ارسال نمایند.

ماده ۴: به منظور برنامه‌ریزی و ابلاغ سیاست‌های معاونت‌ها و مدیریت‌های سازمان استان (بر اساس سیاست‌های ابلاغی بخش‌های اجرایی) و پیگیری اجرا و حمایت و پشتیبانی از پهنه‌بندی کارگروهی با عضویت رئیس سازمان جهاد کشاورزی (رئیس کارگروه)، معاون توسعه مدیریت و منابع انسانی، معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی، مدیر هماهنگی ترویج کشاورزی (دبیر کارگروه) و دو نفر از مدیران جهاد کشاورزی شهرستان (با انتخاب رئیس کارگروه)، معاونین و مدیران اجرایی سایر بخش‌های تخصصی (حسب مورد) و دو نفر از مسئولین مراکز جهاد کشاورزی (با انتخاب رئیس کارگروه) در هر استان تشکیل و این کارگروه مسئولیت نظارت و هدایت تعیین پهنه‌های تولیدی و محدوده جغرافیایی آن توسط شهرستان را بر اساس شاخص‌های تدوین شده و شرایط خاص هر استان بر عهده دارد.

ماده ۵: به منظور تعیین پهنه‌های تولیدی برای مروجان مسئول مراکز و نظارت بر فعالیت آنها کمیته شهرستان با عضویت؛ ۱- مدیر جهاد کشاورزی شهرستان (رئیس کمیته)؛ ۲- رئیس اداره ترویج (دبیر کمیته)؛ ۳- معاون اداری و مالی شهرستان؛ ۴- روسای ادارات تخصصی؛ ۵- روسای مراکز تحت پوشش تشکیل می‌شود.

ماده ۶: کمیته شهرستان در انتخاب مروجان مسئول پهنه بر اساس فاکتورهایی از قبیل؛ میزان تحصیلات، رشته تحصیلی، سابقه کار، جنسیت، سن و به تشخیص کارگروه استانی اقدام می‌نماید.

ماده ۷: مدیران جهاد کشاورزی شهرستان‌ها موظفند نسبت به انتصاب مروجان مسئول پهنه‌ها بر اساس گزارشات کمیته‌های شهرستانی اقدام نمایند.

تبصره ۱- در مواردی که توزیع واحدهای تولیدی و تراکم بهره‌برداران در سطح یک پهنه تولیدی همگن نباشد به تشخیص کمیته شهرستان از ظرفیت سربازان سازندگی در مناطق با تراکم کار بیشتر به عنوان دستیار پهنه استفاده می‌گردد.

تبصره ۲- در پهنه‌هایی که عوامل شبکه ترویج (شرکت‌های خدمات مشاوره‌ای فنی و مهندسی کشاورزی، مددکاران ترویج و تسهیلگران و ...) یا کشاورزان نمونه و پیشرو حضور دارند، کمیته شهرستان می‌تواند بر اساس ظرفیت این عوامل وسعت پهنه تولیدی را برای یک کارشناس افزایش دهد.

تبصره ۳- هنگامی که فواصل روستاها امکان پوشش مناسب یک پهنه را برای کارشناس مسئول میسر نسازد، کمیته شهرستان می‌تواند وسعت کمتری بر اساس فواصل و حدود عرفی روستاها برای کارشناس تعیین نماید.

ماده ۸: کارشناسان بخش‌های اجرایی مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان و یا سایر واحدهای سازمانی وزارت متبوع مستقر در شهرستان موظفند به عنوان کارشناس متخصص موضوعی (زراعت، باغبانی، حفظ نباتات، امور دام، شیلات و آبیان، منابع طبیعی، دامپزشکی و ...) از کارشناسان مسئول پهنه حمایت فنی و تخصصی داشته باشند.

تبصره ۱: مراکز تحقیقات و آموزش استانی موظفند نسبت به معرفی محقق معین برای هر مرکز متناسب با نوع محصولات اصلی و اقلیم اقدام نمایند.

ماده ۹: مدیر جهاد کشاورزی شهرستان مکلف است نسبت به معرفی رسمی مروجان مسئول پهنه توسط رئیس مرکز به بخشداران، دهیاران، کشاورزان روستاهای پهنه، مددکاران ترویجی، تسهیلگران روستایی، شرکت‌های خدمات مشاوره‌ای فنی و مهندسی، هیئت امناء مساجد، اعضای شورای اسلامی اقدام نموده و مشخصات این مروجان (نام و نام خانوادگی، عکس، شماره تلفن) و اسامی روستاهای پهنه را در مراکز به منظور ایجاد زمینه ارتباط مستقیم با کشاورزان پهنه نصب نماید.

ماده ۱۰: سازمان موظف است با همکاری و هماهنگی مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات وزارت ظرف مدت ۴ ماه، سامانه ثبت اطلاعات و گزارش-گیری از مروجان مسئول پهنه را تدوین و راه‌اندازی نماید، به گونه‌ای که مروجان مسئول پهنه‌ها دسترسی لازم به این سامانه را داشته باشند.

تبصره ۱- دستورالعمل نحوه بهره‌برداری و دسترسی افراد به این سامانه توسط سازمان و مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات ظرف مدت ۳ ماه از ابلاغ این دستورالعمل تهیه و به استان‌ها ابلاغ می‌گردد.

تبصره ۲- کلیه مروجان مسئول پهنه مکلفند نسبت به ترسیم نقشه جغرافیایی پهنه، روستاهای تحت پوشش و ثبت اطلاعات واحدهای تولیدی و سایر موارد مندرج در این دستورالعمل در سامانه اقدام نمایند.

تبصره ۳: مروجان مسئول پهنه مکلفند نسبت به تدوین برنامه عملیاتی بر اساس اولویت‌های محلی و سیاست‌های وزارت متبوع اقدام نمایند.

ماده ۱۱: مراکز مکلفند برای تبادل تجربیات و دریافت گزارشات و اعلام دستور کار و حل مشکلات ارجاعی مروجان مسئول پهنه، جلسات فنی و تخصصی هفتگی را با مسئولیت رئیس مرکز برگزار و گزارش اقدامات پهنه‌ها را از طریق سامانه تبصره ۱ فوق به مدیریت شهرستان ارسال نمایند.

ماده ۱۲: وظایف مروجان مسئول پهنه به شرح زیر می‌باشد:

- ✓ شناسائی استعدادها، ظرفیت‌ها و مشکلات موجود در توسعه کشاورزی پهنه و تهیه بانک اطلاعات مزارع و بهره‌برداران
- ✓ تعیین وضع موجود محصولات و موضوعات اولویت‌دار بر اساس شاخص‌های عملکردی (میانگین عملکرد محصول و مصرف نهاده‌ها و ...)
- ✓ تعیین اولویت‌های محصولی/موضوعی و تدوین برنامه عملیاتی پهنه به تفکیک موضوع و محصول و ارائه به رئیس مرکز
- ✓ تعیین نیازهای حمایتی (نهاده‌ها، ماشین‌آلات و ...) و نیازهای ترویجی (آموزشی) برای پهنه
- ✓ اجرای برنامه مصوب در سطح پهنه تحت مسئولیت از طریق تعاونی‌های تولید، کشاورزان نمونه، شرکت‌های خدمات مشاوره‌ای فنی و مهندسی و ... در راستای ترویج تکثیرگرا
- ✓ شناخت بازخوردها و انعکاس آنها به کارشناسان متخصص موضوعی شهرستان (از طریق مرکز خدمات دهستان).
- ✓ دریافت مشکلات و مسائل فنی پهنه و اقدام به حل آنها از طریق ارتباط با شبکه دانش و اطلاعات کشاورزی
- ✓ راهبری و بررسی مستمر مروجین بخش غیردولتی در ارائه خدمات ترویجی موردنیاز بهره‌برداران و نظارت و ارزیابی مستمر فعالیت آنان
- ✓ بررسی مستمر روند ارائه خدمات ترویجی توسط مروجین بخش غیردولتی و ارائه گزارش‌های مربوطه به مراجع ذیربط
- ✓ گردآوری و دسته‌بندی آمار و اطلاعات مورد نیاز از بهره‌برداران بخش و مشارکت در اجرای طرح‌های آماری

ماده ۱۳: به منظور توانمندسازی مروجان مسئول پهنه سازمان (دفتر آموزش کارکنان) موظف است با همکاری معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی حداکثر ظرف مدت ۳ ماه پس از تصویب این دستورالعمل، نسبت به نیازسنجی، تهیه محتوا، تدوین برنامه آموزشی اقدام نموده و تمهیدات لازم برای اجرای موثر آموزش‌ها و ارزیابی اثربخشی دوره‌های اجرا شده را بعمل آورد.

ماده ۱۴: به منظور نگهداشت، انگیزش و پیشرفت شغلی کارشناسان مسئول پهنه معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی موظف است با همکاری و هماهنگی سازمان، حداکثر ظرف مدت ۳ ماه پس از تصویب این دستورالعمل، نسبت به تدوین آئین‌نامه نگهداشت، انگیزش ارتقاء و پیشرفت شغلی کارکنان مراکز (مروجان مسئول پهنه) با رویکرد مدیریت مبتنی بر عملکرد و با بهره‌گیری از ظرفیت‌های قانونی مندرج در بند الف ماده ۵۰ قانون برنامه پنجم توسعه و فصل ۱۰ قانون مدیریت خدمات کشوری، اقدام نماید.

ماده ۱۵: معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی وزارت موظف است به منظور تأمین ملزومات و تجهیزات مورد نیاز کارشناسان مسئول پهنه با همکاری و هماهنگی سازمان، حداکثر ظرف مدت ۳ ماه، نسبت به تدوین استانداردهای تجهیز مراکز جهاد کشاورزی اقدام و در دستورالعمل مربوطه، استاندارد ملزومات و تجهیزات مورد نیاز کارشناسان مسئول را با پیش‌بینی موارد زیر تعیین نماید:

- چگونگی تأمین وسیله نقلیه مناسب برای انجام وظایف محوله توسط کارشناسان مسئول
- طراحی لباس فرم مخصوص به منظور ایجاد هویت حرفه‌ای برای آنها
- تخصیص یک دستگاه لپ‌تاپ، تلفن همراه یا تبلت با قابلیت اتصال به شبکه مدیریت دانش کشاورزی
- تأمین وسایل و تجهیزات اداری و لوازم و تجهیزات اولیه برای تشخیص و کار در مزارع و باغات
- یک دستگاه GPS به منظور نظارت بر حضور کارشناس مسئول در مناطق تحت پوشش به صورت آنلاین

ماده ۱۶: روسای سازمان‌های جهاد کشاورزی استان موظفند نسبت به شناسایی، جابجایی، تأمین و توزیع متناسب وسایل و امکانات فوق، ظرف مدت ۴ ماه اقدام لازم را به عمل آورند.

ماده ۱۷: این دستورالعمل در ۱۷ ماده و ۷ تبصره تدوین و از تاریخ ابلاغ لازم الاجراء خواهد بود.

دستورالعمل پشتیبانی و ساماندهی مراکز جهاد کشاورزی

به منظور اجرای مناسب و مطلوب ماموریت‌ها و وظایف محوله در جهت سیاست‌های کلان وزارت متبوع و لزوم واگذاری وظایف تصدی‌گری به بخش غیردولتی و نظارت بر حسن اجرای آن و با عنایت به اینکه مراکز جهاد کشاورزی به عنوان آخرین سطح سازمانی، تکالیف و ماموریت‌های وزارت جهاد کشاورزی را برعهده دارند، «دستورالعمل پشتیبانی و ساماندهی مراکز جهاد کشاورزی» که من بعد به اختصار «دستورالعمل» گفته می‌شود؛ به شرح ذیل ابلاغ می‌شود:

ماده ۱: تعاریف و اختصارات: در این دستورالعمل، واژه‌ها و اصطلاحات زیر به کار رفته است:

- **مراکز جهاد کشاورزی:** آخرین سطح تشکیلاتی وزارت جهاد کشاورزی مستقر در کانون‌های تولید می‌باشند که مسئولیت اجرای تکالیف و ماموریت‌های وزارت متبوع در عرصه‌های تولیدی با برقراری ارتباط با بهره‌برداران حوزه تحت پوشش را بر عهده دارند.

- **پشتیبانی و ساماندهی:** پشتیبانی شامل حمایت‌های مالی و تجهیزاتی برای به‌سازی فضای کاری به منظور انجام مطلوب ماموریت‌ها و ساماندهی شامل مجموعه اقدامات برای افزایش بهره‌وری و انگیزش نیروی انسانی مراکز جهاد کشاورزی می‌باشد.

- **سازمان:** سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

- **معاونت:** کلیه معاونت‌های زیرمجموعه وزارت جهاد کشاورزی

- **استان:** سازمان جهاد کشاورزی استان

ماده ۲: شاخص‌های پشتیبانی شامل ملزومات مورد نیاز برای مراکز جهاد کشاورزی (ملزومات اداری، رایانه مناسب، لب تاپ، زیر ساخت IT، خودرو صحرائی مناسب، فضای آموزشی مناسب برای تشکیل کلاس‌ها، جلسات و کارگاه‌های آموزشی، دوربین عکاسی و سایر موارد ضروری مورد نیاز) می‌باشد.

ماده ۳: استان موظف است مراکز جهاد کشاورزی را بر اساس استعدادها و حجم فعالیت‌های کشاورزی و با استفاده از فضاها، امکانات، تجهیزات و نیروی انسانی، ظرفیت‌های شبکه دولتی و غیردولتی ترویج و شاخص‌هایی نظیر تنوع و ارزش محصولات تولیدی، فاصله و وضعیت راه‌های ارتباطی، سطح زیر کشت، تعداد واحدهای دامی، اقلیم منطقه و ساماندهی نماید.

ماده ۴: مسئولیت ساماندهی مراکز جهاد کشاورزی بر اساس شاخص‌های تدوین شده و شرایط خاص هر استان بر عهده کارگروهی متشکل از رئیس سازمان جهاد کشاورزی (رئیس کارگروه)، معاون توسعه مدیریت و منابع انسانی، معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی، مدیر هماهنگی ترویج کشاورزی (دبیر کارگروه)، دو نفر از مدیران جهاد کشاورزی شهرستان (با انتخاب رئیس کارگروه)، معاونین و مدیران اجرایی سایر بخش‌های تخصصی (حسب مورد) و دو نفر از مسئولین مراکز جهاد کشاورزی (با انتخاب رئیس کارگروه) خواهد بود.

تبصره ۱: احکام اعضاء کارگروه پس از ابلاغ این دستورالعمل توسط رئیس کارگروه صادر می‌شود.

ماده ۵: کارگروه استانی موظف است با به‌کارگیری همه ظرفیت‌ها و امکانات و بر اساس شرایط ویژه و مقتضیات خاص خود، ظرف مدت یک ماه برنامه ساماندهی مراکز جهاد کشاورزی تابعه را بر اساس شاخص‌های ماده ۲ و جدول پیوست این دستورالعمل تدوین نماید.

تبصره ۱: استان موظف است با رعایت ضوابط قانونی از محل اعتبارات استانی نسبت به تجهیز و نوسازی مراکز جهاد کشاورزی با اولویت فعالیت‌های ترویجی - آموزشی بر اساس برنامه تدوین شده، اقدام نماید.

تبصره ۲: استان مجاز است از طریق جابجایی تجهیزات و لوازم موجود و مازاد نسبت به تجهیز مراکز جهاد کشاورزی تحت پوشش خود متناسب با برنامه تدوین شده اقدام نماید. بدیهی است کمبود امکانات از محل اعتبارات تخصیصی و از منابع ملی و استانی تأمین خواهد شد.

ماده ۶: سازمان موظف است با همکاری معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی وزارت متبوع و با استفاده از ظرفیت‌های مراکز آموزش و تحقیقات، واحدهای تولیدی، کشت و صنعت‌ها، تعاونی‌های تولیدی و..... با مشارکت استان، نسبت به آموزش و توانمندسازی نیروهای مراکز جهاد کشاورزی اقدام نماید.

ماده ۷: استان موظف است با هماهنگی معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی وزارت متبوع موارد انگیزشی مناسب برای شاغلین مراکز جهاد کشاورزی از جمله اولویت سقف اضافه کار (بر اساس بند ۹ ماده ۶۸ قانون مدیریت خدمات کشوری)، برخورداری از فوق‌العاده نوبت کاری و کشیک، دریافت پاداش سالانه، کمک هزینه ایاب و ذهاب، اولویت در تأمین مسکن در محل اشتغال، اولویت در بهره‌مندی از آموزش‌های ضمن خدمت، اولویت در اعطای تسهیلات بانکی نظیر وام مسکن، خودرو، جعاله و سایر موارد مشابه را طبق ضوابط، تأمین و اجرایی نماید.

تبصره ۱: اختصاص پست‌های سازمانی مراکز جهاد کشاورزی به غیر شاغلین مستقر در مرکز دهستان ممنوع می‌باشد.

تبصره ۲: معاونت برنامه‌ریزی و امور اقتصادی وزارت متبوع موظف است نسبت به پیش‌بینی و تأمین اعتبارات مورد نیاز در ردیف اعتبارات استانی و ملی از طریق سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور پیگیری و اقدام لازم را به عمل آورد.

ماده ۸: معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی وزارت متبوع موظف است با همکاری سازمان نسبت به باز مهندسی مراکز جهاد کشاورزی از نظر محل استقرار، ایجاد مراکز جهاد کشاورزی جدید و اصلاح و بهبود ساختار بر اساس ماموریت‌ها اقدام نماید.

ماده ۹: سازمان موظف است پیگیری و نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل را با همکاری تمامی بخش‌های اجرایی وزارت متبوع انجام داده و سازوکار لازم برای مشارکت با سایر بخش‌ها را فراهم و هر ۶ ماه یک بار گزارش پیشرفت کار را برای بررسی و تصمیم‌گیری به شورای سیاست‌گذاری ترویج ارائه نماید.

تبصره ۱: کلیه معاونت‌های ستادی، سازمانها و موسسات و شرکت‌های وابسته و تمامی زیربخش‌های وزارت متبوع موظفند همکاری لازم را برای اجرای این دستورالعمل با سازمان به عمل آورند.

ماده ۱۰: این دستورالعمل در ۱۰ ماده و ۶ تبصره تنظیم و از تاریخ ابلاغ، قابل اجرا خواهد بود.

جدول ملزومات مورد نیاز برای کارشناسان در یک مرکز جهاد کشاورزی (موضوع ماده ۵)

| ردیف | نوع ملزومات | استاندارد |
|------|---|---|
| ۱ | میزکار و صندلی و لوازم اداری ضروری | به ازای هر کارشناس یک سری کامل |
| ۲ | رایانه | حداقل به ازای هر ۲ کارشناس یک دستگاه |
| ۳ | لب تاپ | حداقل برای هر مرکز یک دستگاه |
| ۴ | خودرو صحرایی | حداقل به ازای هر ۴ کارشناس یک دستگاه خودرو مناسب |
| ۵ | GPS | حداقل برای هر مرکز یک دستگاه |
| ۶ | دوربین عکاسی دیجیتالی | حداقل برای هر مرکز دو دستگاه |
| ۷ | تابلو معرفی اطلاعات پایه حوزه تحت پوشش مرکز | حداقل برای هر مرکز یک تابلو با اطلاعات جدید و بروز |
| ۸ | آرشیو رسانه های ترویجی | برای هر مرکز یک مورد |
| ۹ | فضای آموزشی | فضای آموزشی مناسب برای تشکیل کلاس ها و جلسات و کارگاههای آموزشی و ترویجی حداقل به تعداد ۳۰ نفر مجهز به تجهیزات آموزشی شامل صندلی، وایت برد، پرده نمایش، ویدئو پروژکتور و..... |
| ۱۰ | زیر ساخت IT | امکانات لازم برای دسترسی و بهره برداری از اینترنت و یا اینترنت پرسرعت |
| ۱۱ | تابلو اطلاع رسانی ترویجی | حداقل برای هر مرکز یک تابلو |
| ۱۲ | سایر لوازم مورد نیاز | بر اساس مصوبه کارگروه در استان |